

ПЕДАГОГІЧНА РАДА

*Активізація пізнавальної
діяльності дошкільників в
процесі ознайомлення з
природою*

МИР + ТРУД + МАЙ

Пізнавальний компонент

Передбачає висвітлення основних понять, відомостей навчального плану, які за допомогою запитань, коментарів педагога та дітей, мають бути поєднані, уточнені та узагальнені через розвиток пізнавальної активності, оволодіння мислительними операціями, початковими формами дослідництва, експериментування, винахідництва, усвідомлення свого внутрішнього світу, виявлення інтересу до нього, встановлення причинно-наслідкових та смислових зв'язків

ВИХОВАТЕЛЮ НЕОБХІДНО ЗАБЕЗПЕЧИТИ:

Наочну демонстрацію повідомлюваних природничих
знань

Активну пошуково - перетворюючу діяльність дітей;

Поетапне ускладнення знань;

Варіативність повідомлення другорядних ознак і
характеристик на основі демонстрації повідомлення
другорядних ознак.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ В РОБОТІ З ДІТЬМИ

Розуміння самоцінності природи (природа може існувати без людини, а людина без природного середовища — не може);

Усвідомлення дитиною себе як частини природи;

Виховання розуміння того, що в природі все взаємопов'язано;

Формування емоційно-позитивного ставлення до навколишнього світу;

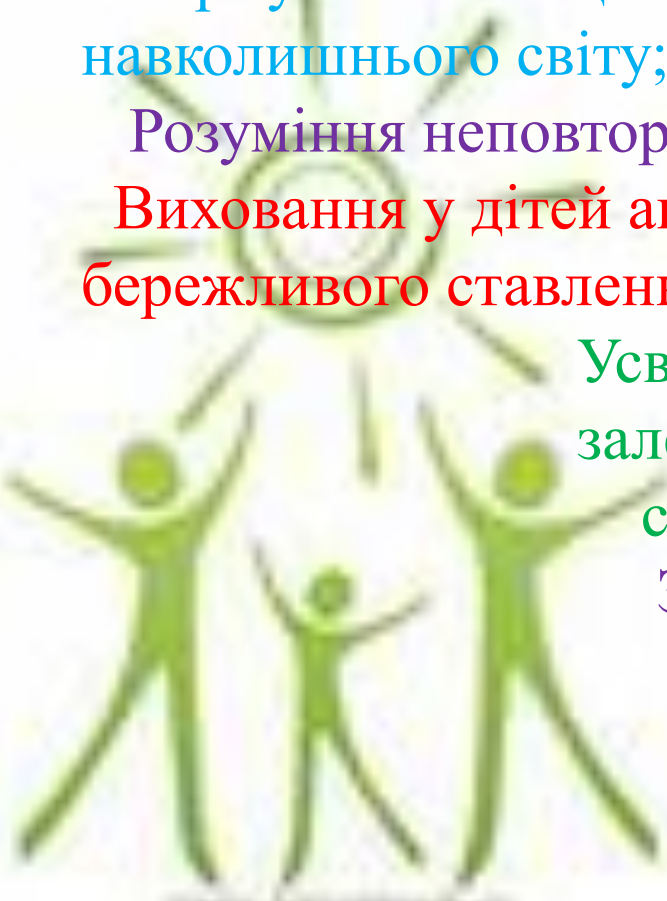
Розуміння неповторної краси природи в усі пори року;

Виховання у дітей активної життєвої позиції, любові та бережливого ставлення до природи і всього живого в ній;

Усвідомлення того, що стан здоров'я людини залежить від якості навколишнього середовища;

Збагачення духовного світу дитини;

Знання і виконання правил поведінки в природі.

ФОРМИ РОБОТИ З ДІТЬМИ:

- милування природою;
- відображення вражень в зображувальній діяльності;
- розгляд ілюстрацій, творів живопису;
- слухання музичних творів;
- читання творів художньої літератури;
- індивідуальні та групові бесіди;
- догляд за мешканцями куточка природи;
- праця на городі, на квітнику, в саду;
- складання дітьми казок, загадок, віршів та оповідань;
- виконання вправ психогімнастики;
- розв'язання словесно – логічних та розвиваючих завдань;
- дослідницька та експериментально-пошукова діяльність дітей;
- уроки доброти та мислення в природі;

-
- екологічні екскурсії – експедиції;
 - екологічні виставки та експозиції;
 - екологічні спостереження;
 - “Книга добрих справ”;
 - обговорення та програвання ситуацій;
 - колекціювання;
 - інсценування творів;
 - використання малих фольклорних жанрів про природу;
 - сюжетно-рольові, дидактичні, рухливі, народні обрядові ігри природничої тематики тощо

Потрібно навчити дітей:

- Бачити і визначати найпростіші зв'язки між явищами природи;
- Помічати красу навколишнього;
- Розвивати допитливість, вміння спостерігати;
- Виховувати бережне ставлення та любов до живого й неживого.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основні методи:

експеримент;

- спостереження;

- праця;

- поетапна

фіксація

результатів;

- дидактичні ігри;

- технічні засоби навчання.

Педагогічні прийоми:

- показ;

- пояснення;

- порівняння;

- зіставлення;

- створення проблемних і пошукових ситуацій;

- активізація знань і досвіду дітей.

Засоби:

- об'єкти живої природи;
- об'єкти неживої природи;
- обладнання за змістом роботи.

Організаційні форми:

- заняття;
- екскурсії;
- прогулянки;
- цільові прогулянки.

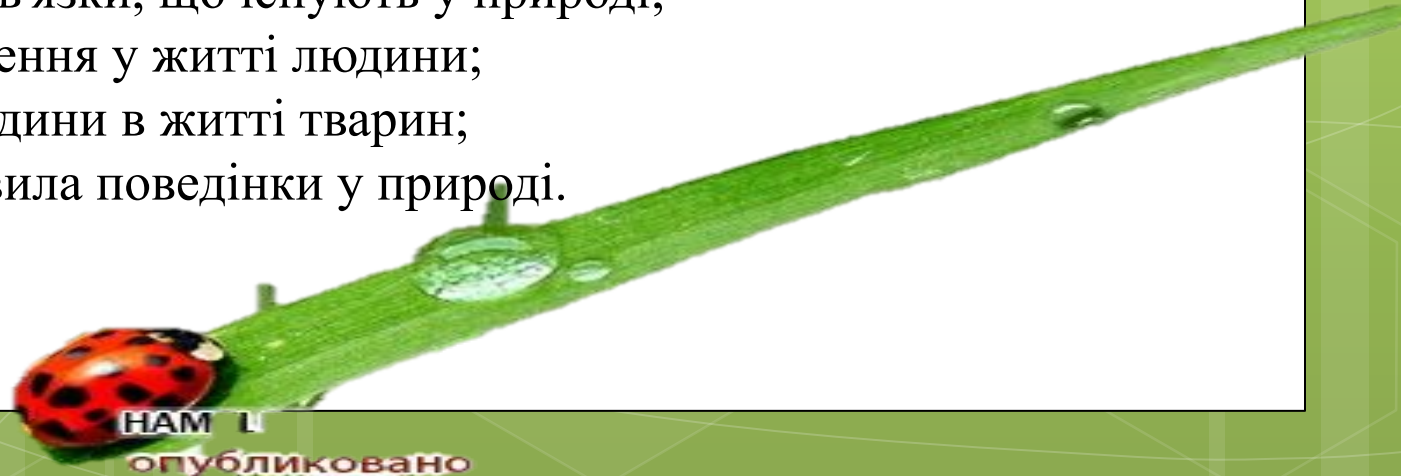
Спостереження за рослинами:

- назва (цікаві відомості, пов'язані з назвою);
- класифікація (дерево, кущ, трав'яниста рослина);
- зовнішній вигляд, частини, призначення;
- умови, необхідні для росту та розвитку;
- навколишнє середовище;
- рослина як місце існування тварин;
- рослина як їжа тварин;
- засоби розповсюдження насіння, розмноження;
- значення в житті людини;
- як людина допомагає рослинам;
- правила поведінки в природі.

Спостереження за тваринами:

- Назва (цікаві відомості, пов'язані з назвою);
- Зовнішній вигляд, особливості;
- Класифікація (комахи, птахи, риби, ссавці);
- Спосіб пересування, пристосування кінцівок до способу пересування;
- Спосіб добування їжі, пристосування до способу добування їжі;
- Харчування;
- Навколишнє оточення, пристосування до нього;
- Розмноження;
- Взаємозв'язки, що існують у природі;
- Значення у житті людини;
- Роль людини в житті тварин;
- Правила поведінки у природі.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ЯВИЩАМИ НЕЖИВОЇ ПРИРОДИ

1. Оцінка краси, своєрідності явища природи.
2. Визначення доступних розумінню дітей причин явища.
3. Значення цього явища в житті природи, діяльності людини.

A hand is shown holding a glass globe that contains a miniature landscape with a blue sky, yellow sun, and green land. A small green plant with two leaves is growing out of the top of the globe. The background is a bright blue sky with some green leaves visible in the upper left corner.

В дитячому садку найефективнішими для усвідомлення дітьми знань про природу є методи, що забезпечують єдність чуттєвого сприйняття, словесних міркувань і практичної діяльності самих малят.

Це впорядкована система спостережень за об'єктами та явищами природи, перевірка набутих знань у практичній діяльності, підведення дітей до самостійних висновків після простих дослідів, поповнення уявлень розповідями вихователя, читанням художньої літератури з використанням наочності.

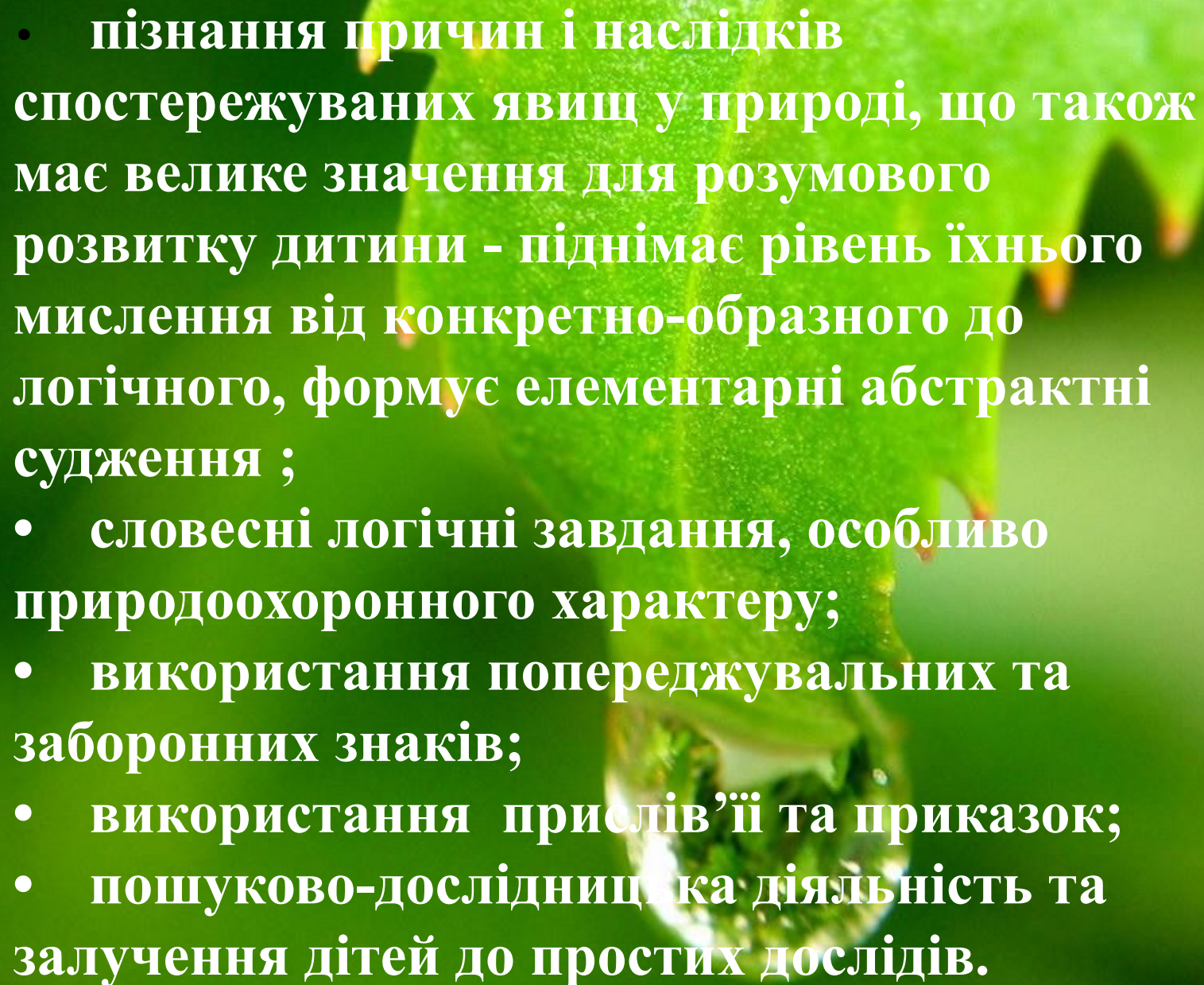
Важливо, щоб дитина сприймала об'єкти природи як суб'єкти. Тому при доборі інформації потрібно дотримуватись таких умов:

- *дошкільнят потрібно спочатку знайомити із зовні привабливими рослинами і тваринами;*
- *формувати уявлення про конкретну рослину або тварину, а не про певний вид чи клас;*
- *підвищенню пізнавального інтересу сприяє проведення паралелі в інформаціях про живі істоти з людиною: йдеться про влаштування гнізда, догляд за дитинчатами, розмноження квітів, їх ріст, дихання тощо.*

***Засоби активізації
пізнавальної діяльності в
процесі ознайомлення
дошкільників з природою***

-
- **пізнання причин і наслідків спостережуваних явищ у природі, що також має велике значення для розумового розвитку дитини - піднімає рівень їхнього мислення від конкретно-образного до логічного, формує елементарні абстрактні судження ;**
 - **словесні логічні завдання, особливо природоохоронного характеру;**
 - **використання попереджувальних та заборонних знаків;**
 - **використання прислів'їв та приказок;**
 - **пошуково-дослідницька діяльність та залучення дітей до простих дослідів.**

Організація та зміст пошуково-дослідницької роботи з дітьми дошкільного віку.

The diagram features a light blue background with a stylized sun on the right and a cloud on the left. The sun is composed of a yellow ring with yellow triangular rays. The cloud is a blue, irregular shape with a grey teardrop shape hanging from its bottom. Two green arrows originate from the text labels below: one points from 'Теоретичне пізнання' to the cloud, and the other points from 'Практична діяльність' to the sun.

**Теоретичне
пізнання**

**Практична
діяльність**

Структурні компоненти пошуково-дослідницької діяльності:

- спостереження;
- поетапне фіксування результатів;
- зіставлення результатів дослідного і контрольного матеріалу за допомогою різноманітних методів і прийомів;
- висновки.

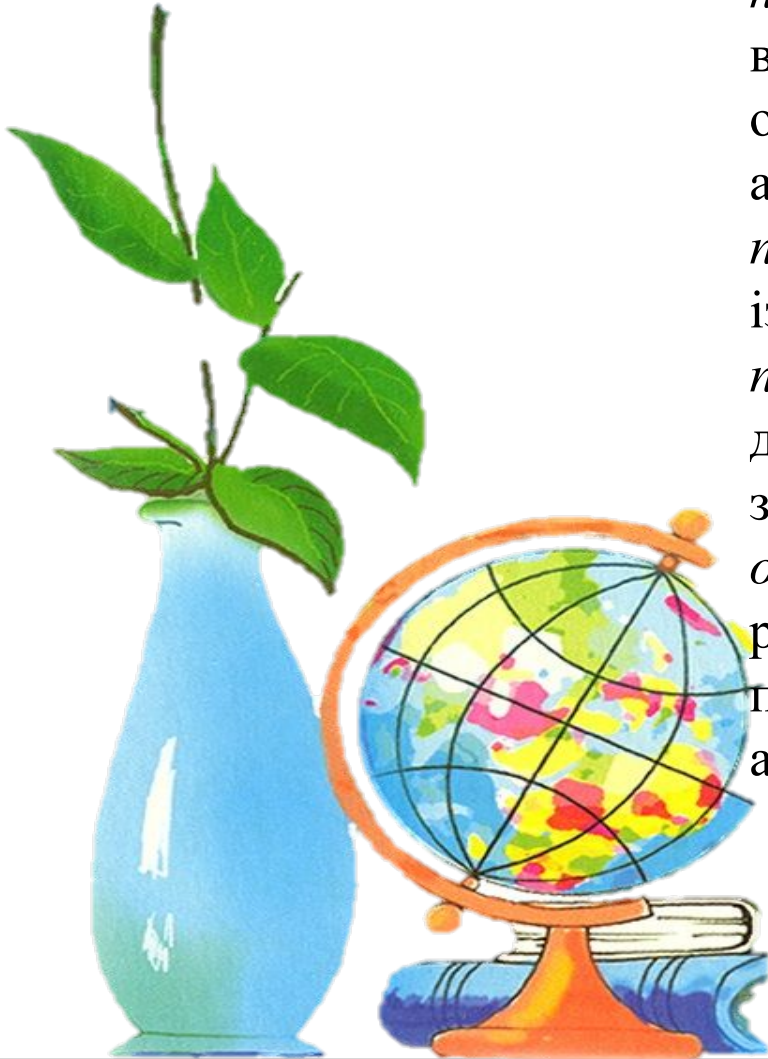

Етапи пошуково-дослідницької діяльності:

- визначення мети, куди входить формулювання вихідного припущення мовою раніше набутих знань і життєвого досвіду;
- змістовне планування роботи з предметом дослідження, тобто перехід від гіпотези до певної схеми організації дослідної роботи;
- власне пошуково-дослідна діяльність, складовою частиною є активність кожної дитини і вихователя;
- аналіз зібраних даних;
- розповсюдження результатів діяльності на ширше коло явищ і об'єктів.

Структура досліду:

підготовка до пошукової діяльності в природі , яка має бути спрямована на виявлення знань дітей про певні об'єкти та природні явища і створення атмосфери зацікавленості;
початок досліду, який розпочинається із висування припущень;
перебіг досліду та подальший обмін думками;
заключний, на якому відбувається обговорення результатів досліду. Отже робляться певні висновки, тобто початкові припущення підтверджуються або спростовуються.

I. Об'єкти неживої природи:

Вода .

- Якою буває вода?(тепла, холодна, гаряча)
- Які звуки видає вода?
- Чи буває кольорова вода?
- З водою можна гратися.
- Кому потрібна вода?

Пісок. – Який він пісок? (сухий – сиплеться, мокрий – ліпиться)

Повітря. Чи можна потримати повітря у долонях?

Сонце. Коли буває сонечко?

I. Об'єкти неживої природи:

вода, сніг, лід, пісок, глина, ґрунт

II. Явища неживої природи:

дме вітер, іде дощ, падає сніг, град

III. Об'єкти живої природи:

рослини городу, квітника, поля, лісу, лугу,
кімнатні рослини;

тварини кутка природи, свійські, дикі.

I. Об'єкти неживої природи:

сніг, лід, крупа

II. Явища неживої природи:

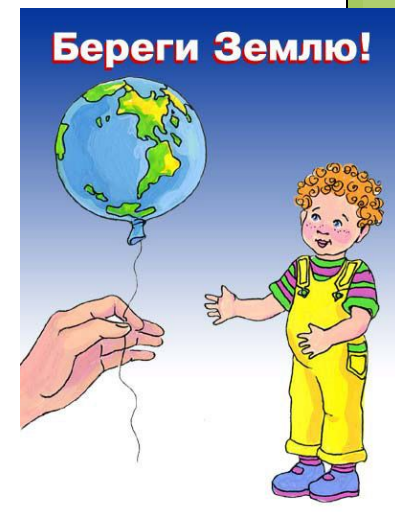
грім, блискавка, веселка, снігопад,
хуртовина, льодохід, туман, іній, град

III. Об'єкти живої природи:

рослини городу, квітника, саду, поля,
лугу, лісу, парку, болота, водойми,
кімнатні рослини;
тварини свійські, дикі, кутка природи.

День відкритих дверей (перегляд занять, свят, вечорів, пройнятих екологічною тематикою);
Спільні походи до лісу, на луг;
Туристичні свята;
Конкурси на кращі роботи про природу;
Виставка робіт, виконаних батьками спільно з дітьми;
Консультації, бесіди за круглим столом;
Батьківські конференції, диспути тощо.

Поради дорослим:

Частіше бувати з дітьми на природі, давати їм можливість безпосередньо спілкуватися з усім живим;
Не забувати, що дорослий є взірцем для малюків в усьому;
разом з дітьми робити добрі справи (посадити деревце, виготовити шпаківню, полікувати зламану гілочку тощо), радіти красі незайманої природи;
надавати малюкові самостійність, не примушувати зазубрювати правила поведінки, а робити так, щоб дитина сама усвідомила, як слід чинити в тому чи іншому випадку;
пам'ятати, що лише добрий, чуйний дорослий може виховати гуманну особистість;
не пускати розвиток дитини на самоплив - сама по собі вона не виросте доброю і вихованою.

**Дякую
за увагу!**